

K O M U N I K A T

Wyd. Odr. Rady Narodowej Kraj. w Warszawie

Nr.15. 23.lutego.1944. W.P.RokVI.

I. SPRAWY POLSKIE.

Prez. Roosevelt określa stanowisko rządu amr. wobec sprawy Polski: 14. I. członek kongresu an. Jozef Mruk zażądał w piśmie, skierowanym do prez. Roosevelta odpowiedzi na zapytanie, czy prez. Roosevelt wierzy w taki pokój po wojnie, któryby zabezpieczył możliwość nowej wojny. Mruk skierował to zapytanie zaniepokojony w szczególności rozwojem sprawy polsko-sow. W odręcznym piśmie prez. Roosevelt udzielił odpowiedzi, oficjalnie określając stanowisko rządu St. Zjed. wobec sprawy pols.: "Bohaterska walka Polski przeciwko siłom agresji z r. 1939 i nieustający opór Narodu Polskiego wobec okupanta były natchnieniem dla wszystkich narodów zjednocz. w ich walce z siłami przemocy. Ja i wszyscy członkowie rządu an. śledziliśmy tę walkę z niesłabnącym napięciem. Jak panu wiadomo rząd am. zgłosił gotowość do pośrednictwa, za zgodą obu rządów polskiego i sow., w konflikcie polsko-sow. Mimo, że rząd sow. na razie odrzucił propozycję rządu an. rząd St. Zjed. będzie czynił starania celem doprowadzenia do rozwiązania tego konfliktu. Rząd an. stale ma na uwadze wszystkie te względy o których pan wspomina w swym liście i nie ustanie w wysiłkach by przywrócić wolność wszystkim narodom zjedn. na zasadach pełnej wolności i suwerenności bez względu na to, czy dany naród jest wielki czy mały."

Od początku br. Naczelnny Wódz odbył szereg ważnych spotkań z przedstawicielami państw obcych: dwukrotnie konferował z szefem sztabu imper. sir Allan Brooken, dwukrotnie z reprezentantem gen. de Gaulle, dwukrotnie z dowódcą marynarki franc., z prom. Belgii Pierlotem, z szefem sztabu belg. sił zbrojn. gen. Devalier, z amb. bryt. przy rządzie pol., z d-cą sił zbroj. na Środkowym Wschodzie gen. Wilsonem z nac. dowódcą norweskich sił zbroj. gen. Handstedtem, i d-cą okręgu wojsk. franc. Afryki zach.

Gen. Sosnkowski wysłał telegram do dywizjonu wileńskiego z okazji Święta

Dywizji: "Życzę wam dalszej owocnej pracy. Niechże chlubne wasze walki zaprowadzą was do Polski Niepodległej i do stóp Tej, co w Ostrej Święci Bramie."

Pojawienie się I-go Korpusu Wojsk Pol. na terenie walk 8-mej armii we Włoszech żywo omawiane jest przez prasę. "Daily Express" poświęca artykuł dyw. pol. we Włoszech, a "New York Times" stwierdza, że wojska te wywalczą sobie drogę do Polski.

Rada Jedności Narodowej i Delegat Rządu na Kraj wysłali do prez. Mikojajczyka list z wyrazami solidarności, co do stanowiska rządu w sprawie granic wschodnich pol.

"Dziennik Polski i Żołnierza" pisze: "Polska nie zamierza psuć harmonii między Aliantami. Nie jesteśmy szaleńcami, żebyśmy narazili sprawę Polski. Rząd Pol. pragnie dobrych stosunków z Polską. 15. II. wydana została odezwa do ludności, która każe wkraczające wojska sow. traktować jako sprzymierzeńca naszych wielkich Aliantów."

Kierownictwo Walki Podziem. Okr. Lwow. wydało odezwę do ludności województw południowo-wschodn. Rzpltej wzywającą do trwania na posterunku i przeciwdziałania ewakuacji wszystkim możliwymi środkami. Odezwa przypomina, że jedyną legalną dla obywateli Państwa Polskiego władzą jest Rząd Rzpltej w Londynie. Za niedopuszczalne uważa, wstępowanie i werbowanie ochotników do jakichkolwiek formacji wojskowych, nie podporządkowanych Naczeln. Dowództwu Sił Zbroj.

Kardynał Hlond aresztowany przez Niemców przebywa w Paryżu.

"Świt" ostrzega przed wielką branką młodych Polaków do przymusowych robót w Niemczech. Wzywa do poru i ukrywania się.

Niemcy przygotowują się do obrony przed powstaniem w Polsce. W Warszawie buduje się bunkry w budynkach użytecz. publ. Polaków prowokuje się podsuwając im możliwości kupna broni.

Komunistycz. Kraj. Rada Narod. w Warszawie wydała szereg dekretów, utworzyła na papierze armię narodową,

mianowała d-ców, podporządkowała nawet Wojsko Polskie I i II Korpusu w Wielkiej Bryt. i we Włoszech pod swoją komendę. Według "Kościuszki" ludność wyzwolona ziem zach. "Ukrainy" przesyła listy pełne miłości do wielkiego Stalina i składa swe oszczędności na rzecz czerw. armii.

II. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: Berlin od 1. I. otrzymał już 12 tys. ton bomb. 19. II. w nocy R.A.F. dokonał nalotu na Lipsk, zrzucając 2.300 ton bomb. Równocześnie Moskity atakowały Berlin, a inne samoloty objekty w płn. Francji, Belgii i Holandii. 20. II. lotnictwo amer. dokonało najcięższego dziennego nalotu na fabryki samolotów myśliwskich w Niemczech. Zwłaszcza ucierpiał Lipsk. Pożary i dymy sięgały do 7 tys. mt. Lipsk jest 5-tym co do wielkości miastem niem. Miał około 20 fabryk lotniczych. Był też jednym z największych ośrodków komunikacyjnych. W 12 godzin potem lotnictwo amer., w sile ponad 2 tys. samol. przeważnie ciężkich bombowców, dokonało najcięższego dziennego nalotu bombardując Lipsk, oraz miasta Gotha, Bemburg, Oschersleben, Brunświk i Tuto, w których były zakłady lotnicze.

POŁUDNIE: Oddziały 5-tej armii walczą zawzięcie w płn. części przyczółka Ancio. Po 3-dniowym okresie ciszy rozpoczął się nowy wielki atak niem. Przed natarciem lotnictwo niem. dokonało 130 lotów bombowych na pozycje Aliantów. Ataki niem. odparto. Lotnictwo sprzym. dokonało 800 lotów. Niemcom udało się chwilowo wtargnąć w pozycje alian. na linii Ancio-Albano, część terenu zdobyła, no już jednak odzyskać. Walki mają charakter niezwykle gwałtowny. Alianci dokonali nowego nalotu na Monte Cassino. Obserwacje wykazały bowiem, że Niemcy w dalszym ciągu używają klasztoru jako punktu obserwacyjnego i pozycji baterii artyleryj. Na odcinku Ancio piechota i czołgi odrzuciły natarcie 6-ciu dyw. niem.

WSCHÓD: Stalin ogłosił 17. II. rozkaz specjalny, iż wojska 2-giego frontu ukraińskiego zakończyły likwidację otoczonych 10 dywizyj i 1 brygady. Niemcy stracili 55 tys. zabitych, wśród nich jest gen. Stönmann, d-oca 8-mej armii oraz 18 tys. jeńców. Magazyna 2 korpusów prawie w całości dostały się

w ręce ros. Likwidacja trwała 14 dni. Moskale ofiarowywali honorowe warunki poddania. Na rozkaz Hitlera odrzucono je. Hitler nakazał popełnić samobójstwo niż dostać się do niewoli. Dywizje liczyły po 8 tys. żołnierzy. Odsiecz prowadzona przez gen. v. Mansteina, a składająca się z 8 dyw. pancernych i kilku dyw. piechoty poniosła straty 20 tys. zabitych i 329 zniszczonych samol. 18. II. zajęli sowieci wielką bazę niem. Staraja Russa, oraz 40 miejscowości, m.i. stację Szysk. Wzrasta zagrożenie Pskowa. Od ciężkiego bombardowania miasta to płonio. 19. II. zajęto miasto Pliussa, na pld zach. od Ługi. 20. II. wojska sow. zajęły Zapolia, co oznacza, że posunięto się od Pliussy w ciągu dnia o 40 km. Na pld zach. od Nowogrodu zajęto Utagosz, na pld od jeziora Ilmen 100 miejscowości.

DALEKI WSCHÓD: Ponad 100 bombowców atakowało wyspę Truk, z grupy wysp Karoliny, na zach. od wysp Marshalla. Wyspa ta jest położona o 4300 km. na zach. od Pearl Harbor, a 1500 km. na zach. od wysp Marshalla, co równa się odległości Berlin-Moskwa. Tempo ataków Aliantów wzrasta. W sierpniu odzyskano Aleuty, w listopadzie wyspy Gilberta, w lutym 44 r. wyspy Marshalla, teraz Karoliny. Amerykanie zdobyli jap. bazę lotniczą Engebi na wys. Marshalla i odcieśli 10 tys. Japończyków.

Z ostatniej chwili: Niedziela 4-ta rano R.A.F. zrzuca 2500 t. bomb na Lipsk niedziela pop. 2 tys. samol. amer. bombarduje Lipsk i okoliczne zakłady lotnicze, poniedziałek 4-ta rano R.A.F. zrzuca ponad 2 tys. ton bomb na Stuttgart, równocześnie Moskity atakują Berlin i Monachium, poniedz. pop. 2 tys. samol. am. bombarduje Brunświk i Hannover oraz fabryki lotnicze w pobliżu Holandii. Gen. Arnold oświadcza: Cały przemysł lotniczy Lipska produkujący 38% samol. myśliw. zniszczony, zakłady Me 110 w Bemburgu produkujące 30% dwusilnikowych samol. myśliw. zniszczone. W tym okresie 36 godz. Niemcy zrzucają niespełna 300 t. na Anglię. Na południe od jeziora Ilmen 100 miejscow. zajętych przez wojsko sow., w tym Chałn kilka tras 100 km. na pld od Staraja Russa.